

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4101-10-05/2013

P/13/189

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/13/189 – Lokalizacja i budowa lądowych farm wiatrowych

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler Alina Walenia, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86337 z dnia 4 września 2013 r.

[dowód: akta kontroli str.1 - 2]

Jednostka kontrolowana Urząd Gminy w Laszkach

Kierownik jednostki kontrolowanej Adam Grenda, Wójt Gminy Laszki

[dowód: akta kontroli str. 3]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia¹ pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Na powyższą ocenę wpływ miały prawidłowe działania organów Gminy Laszki związane z przygotowaniem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, w tym sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz zapewnienie właściwego udziału społeczeństwa w procedurze lokalizacji farm wiatrowych.

Na ocenę ogólną wpłynęły również stwierdzone nieprawidłowości:

- nierzetelne określanie parametrów turbin wiatrowych w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia oraz decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- wydanie decyzji z dnia 4.12.2009 r. o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia w stosunku do działek, których właścicielem był Wójt Gminy Laszki, a na których miała być zrealizowana turbina wiatrowa, co dotyczyło interesów majątkowych Wójta w rozumieniu art. 25 k.p.a.,
- brak wskazania podstawy prawnej lokowania turbin wiatrowych jako urządzeń infrastruktury technicznej w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- brak należytego nadzoru nad właściwym wykonywaniem obowiązków inwestora przy budowie altany w miejscowości Korzenica.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

Najwyższa Izba Kontroli zwróciła również uwagę na konflikt interesów związany z przyjmowaniem darowizn na rzecz Gminy od podmiotów będących inwestorami planowanych inwestycji polegających na budowie farm wiatrowych w okresie opracowywania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wydawania decyzji związanych z lokalizacją tych przedsięwzięć.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Działania organów Gminy w zakresie tworzenia i dokonywania zmian w dokumentach planistycznych związanych z zagospodarowaniem przestrzennym, w związku z budową farm wiatrowych.

1.1.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą prowadzone były postępowania związane z trzema inwestycjami polegającymi na budowie turbin wiatrowych (farm wiatrowych) na terenie Gminy Laszki:

1. Inwestycja dotycząca budowy **osiemnastu** turbin wiatrowych, każda o mocy 2 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz przebiegiem kabli i dróg dojazdowych – inwestor: „Wiatrowiec Energie” Sp. z o.o., następnie - od dnia 5.04.2011 r. - Laszki Wind sp. z o.o. – następca prawny. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia zn. **RGT IV 7624/2/2009** z dnia **4.12.2009 r.** (zwana w dalszej treści „inwestycją 18 turbin”);
2. Inwestycja dotycząca budowy **sześciu** turbin wiatrowych, każda o mocy 2 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz przebiegiem kabli i dróg dojazdowych – inwestor Laszki Wind sp. z o.o. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia zn. **RGT IV 7624.6.2010/11/12** z dnia **19.04.2012 r.** (zwana w dalszej treści „inwestycją 6 turbin”);
3. Inwestycja dotycząca budowy **jednej** turbiny wiatrowej o mocy 2 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz przebiegiem kabli i dróg dojazdowych – inwestor: „Korzenica 2MW” sp. z o.o. Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia zn. **RGT IV 7624.7.2010/11/12** z dnia **26.04.2012 r.** (zwana w dalszej treści „inwestycją 1 turbiny”);

Dla obszarów, na których planowana była budowa farm wiatrowych, nie było uchwalonego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla Gminy Laszki (zwanego „MPZP”), a określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu dla ww. inwestycji następowało w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Na podstawie ww. 3 decyzji środowiskowych Wójt Gminy ustalił lokalizację budowy 24 turbin wiatrowych, wydając łącznie 33 decyzje (w tym 31 ostatecznych) o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Inwestorem dla planowanego na terenie Gminy przedsięwzięcia dotyczącego budowy 18 turbin wiatrowych wraz z infrastrukturą i przebiegiem kabli i dróg dojazdowych w obrębie Laszki, Bobrówka była firma **Wiatrowiec Energie sp. z o.o.** z siedzibą w Nowej Wsi 22,63 – 308 Gizalki, a od 5.04.2011 r. jest firma **Laszki Wind sp. z o.o.** z siedzibą w Nowej Wsi 22, Gizalki 63 – 308, następca prawny firmy Wiatrowiec Energie sp. z o.o. Firma Laszki Wind sp. z o.o. została również inwestorem w zakresie inwestycji 6 turbin wiatrowych. Firma Laszki Wind sp. z o.o. o kapitale zakładowym 5.000 zł wpisana została do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu. IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000338031. Według stanu na 3.10.2013 r. jedynym wspólnikiem posiadającym 100% udział w spółce z o.o. Laszki Wind, był OJEOCAN MANAGMENT LIMITED.

Inwestorem budowy 1 turbiny wiatrowej w obrębie Korzenica jest firma „Korzenica 2MW” sp. z o.o., Nowa Wieś 22, 63-308 Gizalki, o kapitale zakładowym 5.000 zł wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu. IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000365019.

[dowód: akta kontroli str.4–15]

W okresie objętym kontrolą, do dnia 22.06.2012 r., w Gminie Laszki obowiązywało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Laszki przyjęte uchwałą Rady Gminy Nr XXII/147/05 z dnia 25.02.2005 r.

W dniu 26.10.2006 r. Rada Gminy Laszki podjęła uchwałę Nr XXXII/246/06 w sprawie aktualności Studium, działając na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*².

W związku z wejściem w życie z dniem 25.09.2010 r. art. 10 ust. 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nakładającym obowiązek wskazania lokalizacji, a także stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu w przypadku planowania urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, Rada Gminy w dniu 29.06.2011 r. podjęła uchwałę nr V/55/2011 o przystąpieniu do sporządzenia zmiany Studium.

W kontroli ustalono, że działania organów Gminy dotyczące sporządzania i uchwalania zmiany Studium były zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zapewniony został udział społeczności lokalnej w dostępie do informacji dotyczącej zmiany Studium. Stosownie do art. 11 pkt 5 i 6 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, wszystkie uzyskane uzgodnienia (wiążące) do projektu zmiany Studium były pozytywne.

W ramach 23 opinii (nie wiążących), uzyskanych na podstawie art. 11 pkt. 6, dwie opinie były negatywne, tj. opinia Rejonowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie (pismo ZU-440-4-23-4986/12 z dnia 9.03.2012 r.) i opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (pismo WOOS.410.4.48.2012.AP-4 z dnia 12.03.2012 r.). RDOŚ podniósł w opinii naruszenie art. 55 ust 2 ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku*³, tj. fakt, iż ustalenia Studium mogą znacząco wpływać na obszar Natura 2000. Negatywna opinia RDOŚ wskazywała na brak analizy i oceny przewidywanego znaczącego oddziaływania (w tym oddziaływań skumulowanych) na integralność obszaru „Rzeka San” i spójność sieci Natura 2000. Analizy takie wymagane były na podstawie art. 51 ust.1 pkt 2 lit e i art. 51 ust.3 lit. b cyt. ustawy o *udostępnianiu informacji o środowisku*.

Rada Gminy uchwałą nr **XII/137/12** z dnia **22.06.2012 r.** przyjęła zmianę Studium, w którym, stosownie do cyt. art. 10 ust.2a ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, wskazano możliwości rozmieszczenia farm wiatrowych na terenie Gminy. W Studium wyznaczone zostały tereny rolnicze z możliwością lokalizacji urządzeń do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych oznaczone w załączniku graficznym do Studium pn. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” symbolami identyfikacyjnymi R i R/EW. Studium określa kierunki i wskaźniki w zakresie zagospodarowania oraz użytkowania terenów R oraz R/EW.

[dowód: akta kontroli str. 16 -115]

1.2. Na podstawie art. 46 i nast. *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...)* Wójt Gminy przeprowadził do projektu Studium strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, w tym

² Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2012 r., poz. 647 ze zm.).

³ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.).

prognozę oddziaływania na środowisko. Prognoza oddziaływania na środowisko opracowana została przez Draft Spółkę Inżynierską s.c.

Stosownie do art. 53 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...)*, Wójt Gminy uzgodnił z organami, o których mowa w art. 57 i 58 cyt. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Uzgodnień dokonano w okresie od sierpnia 2011 r. do kwietnia 2012 r.

[dowód: akta kontroli str. 82 – 88]

1.3. W kontroli ustalano, że koszty sporządzenia zmian Studium obciążyły budżet Gminy. Na opracowanie zmiany Studium wraz ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko oraz z opracowaniem ekofizjograficznym obejmującym obszar całej Gminy w jej granicach administracyjnych – zawarta została w dniu 10.05.2011 r. umowa pomiędzy Wójtem Gminy a Draft Spółką Inżynierską s.c. z siedzibą w Krzeszowicach. Termin wykonania zadania ustalony został do 15.12.2011 r. Aneks nr 1 i nr 2 wydłużony został termin przygotowania wymaganej dokumentacji do 31.05.2012 r. Wartość przedmiotu zamówienia ustalona została na kwotę 59.409 zł. W dniu 9.05.2012 r. sporządzony został protokół zdawczo – odbiorczy przekazania dokumentacji, a w dniu 3.07.2012 r. Urząd dokonał płatności ww. kwoty.

[dowód: akta kontroli str. 116 – 131]

Inwestorzy planowanego przedsięwzięcia, budowy turbin wiatrowych na terenie Gminy Laszki przekazali na rzecz Gminy darowiznę rzeczową na łączną wartość 36.300 EURO stanowiącą samochody pożarnicze wraz z wyposażeniem. Darowizna ta przekazana została na podstawie następujących umów:

- z dnia 17.08.2010 r. zawartej pomiędzy Wójtem Gminy a firmą Laszki Wind sp. z o.o., z przeznaczeniem na potrzeby i statutowe działania Ochotniczej Straży Pożarnej w Gminie - darowizna w kwocie 20.800 EURO. Przedmiotem darowizny było sfinansowanie rachunku nr 5/2010 na kwotę 10.000 EURO za samochód pożarniczy marki Steyr 690, rok produkcji 1982 oraz rachunku nr 6/2010 na kwotę 10.800 EURO za wyposażenie dla samochodu pożarniczego, a także pomoc w sprowadzeniu samochodu do Polski. Protokołem przejęcia środka trwałego z dnia 29.09.2010 r. 3-osobowa komisja przyjęła na stan Gminy przedmiot darowizny - samochód pożarniczy.

- z dnia 26.08.2011 r. zawartej pomiędzy Wójtem Gminy a firmą Korzenica 2 MW, Sp. z o.o. z przeznaczeniem na potrzeby i statutowe działania Ochotniczej Straży Pożarnej w Gminie - darowizna w kwocie 15.500 EURO. Przedmiotem darowizny było sfinansowanie rachunku nr 7/2011 na kwotę 9.500 EURO za samochód pożarniczy marki Steyr 590, rok produkcji 1979 oraz rachunku nr 8/2011 na kwotę 6.000 EURO za wyposażenie dla samochodu pożarniczego, a także pomoc w sprowadzeniu samochodu do Polski. Protokołem przejęcia środka trwałego z dnia 17.07.2012 r. 3-osobowa komisja przyjęła na stan Gminy przedmiot darowizny - samochód pożarniczy.

[dowód: akta kontroli str. 132 – 145]

W wyjaśnieniu złożonym na okoliczność przyjmowania na rzecz Gminy darowizn rzeczowych od Inwestorów planujących budowę farm wiatrowych na terenie Gminy, w okresie sporządzania dokumentów planistycznych (zmiana Studium) i wyznaczania obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii, Wójt Gminy podał, że nie uważa aby darowizny mogły spowodować konflikt interesów, czy też wywrzeć jakikolwiek wpływ na uzgodnienia projektu Studium.

[dowód: akta kontroli str. 146 - 150]

Kolejną darowizną Inwestora (Laszki Wind sp. z o.o.) planowanej budowy farmy wiatrowej na rzecz Gminy było sfinansowanie opracowania dokumentacji projektowej (3.000 zł) oraz kosztów budowy wiaty (25.000 zł) na dz. 482 w obrębie Korzenica, stanowiącej własność Gminy.

Ustalono, że Wójt Gminy decyzją zn. RRG.V.6730.18.2013 z dnia 14.06.2013 r. ustalił dla Gminy Laszki warunki zabudowy dla zamierzenia budowlanego pod nazwą „budowa altany” na terenie działki nr 482 obręb Korzenica, będącej własnością Gminy. Na podstawie decyzji Starosty Jarosławskiego zn. AB.6740.510.2013 z dnia 2.09.2013 r. Wójt Gminy uzyskał pozwolenie nr 520/2013 na budowę przedmiotowej altany zlokalizowanej na dz. 482 obręb Korzenica (decyzja nr 520/2013 stała się prawomocna z dniem 16.09.2013 r.).

[dowód: akta kontroli str.151 – 168]

Stwierdzono, że Wójt Gminy wykonanie zadania „budowa altany na dz. 482 w Korzenicy” zlecił, bez zawierania pisemnej umowy, Ochotniczej Straży Pożarnej w Korzenicy i Radzie Sołeckiej. Głównym wykonawcą inwestycji był Rolniczy Zespół Spółdzielczy w Charytanach, a zadanie realizowane było, jak oświadczył Prezes Rolniczej Spółdzielni w Charytanach, w okresie od 2 do 9 września 2013 r. Za wykonane zadanie Rolniczy Zespół Spółdzielczy w Charytanach wystawił w dniu 10.12.2013 r. fakturę na kwotę 25.000 zł. Jak ustalono w kontroli, kwota 25.000 zł przekazana została w dniu 16.08.2013 r. na konto Ochotniczej Straży Pożarnej w Korzenicy przez Inwestora farmy wiatrowej Laszki Wind sp. z o.o., a następnie, w tym samym dniu t.j. 16.08.2013 r. M. Smoliński (Prezes OSP w Korzenicy) dokonał zapłaty w formie wpłaty gotówkowej na konto wykonawcy.

Wójt Gminy podał, że zadanie to było realizowane systemem gospodarczym przez OSP i Radę Sołecką w Korzenicy i zostało sfinansowane przez firmę Laszki Wind sp. z o.o.

[dowód: akta kontroli str. 169 – 171, 172 - 174]

W budżecie Gminy na 2013 r. nie planowano inwestycji lub remontów w miejscowości Korzenica. W 2012 r. z budżetu Gminy, zgodnie z planem finansowym, na budowę parkingu w miejscowości Korzenica (na dz. 482 obręb Korzenica, na której w 2013 r. wybudowana została altana) wydatkowana została kwota 12.343 zł.

[dowód: akta kontroli str.175 – 186]

Ustalone
nieprawidłowości

Wójt Gminy jako Inwestor zamierzenia budowlanego p.n. „budowa altany” w miejscowości Korzenica nie zapewnił właściwego nadzoru nad wykonaniem obowiązków wynikających z art. 28 ust. 1 oraz art. 41 ust. 4 ustawy *Prawo budowlane*⁴ przez inwestorów zastępczych (Rada Sołecka oraz Ochotnicza Straż Pożarna), ponieważ podmioty te nie zawiadomiły o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych, na które jest wymagane pozwolenie na budowę, właściwego organu oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem, co najmniej na 7 dni przed ich rozpoczęciem oraz nie zapewniły obowiązku rozpoczęcia robót budowlanych na podstawie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na budowę. Jak wynika z zeznań świadków, inwestycja została zrealizowana w okresie od dnia 2 do dnia 9 września 2013 r., tj. w okresie, kiedy decyzja zezwalająca na budowę, była nieprawomocna.

W złożonych zeznaniach, Wójt Gminy podał m.in. iż powierzył realizację inwestycji m.in. Radzie Sołeckiej oraz Ochotniczej Straży Pożarnej, a Gmina nie prowadziła faktycznego inwestorstwa.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na konflikt interesów związany z przyjmowaniem darowizn na rzecz Gminy od podmiotów będących inwestorami planowanych inwestycji polegających na budowie farm wiatrowych w okresie opracowywania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz wydawania decyzji związanych z lokalizacją tych przedsięwzięć.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania organów Gminy Laszki związane z przygotowaniem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Laszki w tym sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

⁴ Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

Przestrzeganie przez organy Gminy, przepisów o ochronie środowiska i ochronie zdrowia ludzi i zwierząt przy lokalizacji farm wiatrowych

Opis stanu
faktycznego

1.4. W okresie objętym kontrolą, w postępowaniu w sprawie wydania 3 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia dotyczącego inwestycji 18 turbin, 6 turbin oraz 1 turbiny, Wójt Gminy postanowieniami orzekał o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko przedmiotowego zadania oraz wezwał wnioskodawców do przedłożenia raportu o oddziaływaniu na środowisko planowanych przedsięwzięć. Działania Wójta Gminy dotyczące przeprowadzonych postępowaniach administracyjnych w związku z wydaniem decyzji środowiskowych były następujące:

Decyzja zn. RGT IV 7624/2/2009 z dnia 4.12.2009 r. o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na budowę **18 turbin** wiatrowych. Postanowieniem z dnia 31.08.2009 r. zn. RGT IV 7624/2/09 Wójt Gminy nałożył na Inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia oraz ustalił zakres raportu. Pismem z dnia 12.10.2009 r. Inwestor przedłożył raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin produkujących energię elektryczną o mocy 2 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz przebiegiem kabli i dróg dojazdowych, opracowany przez Przedsiębiorstwo Geologiczno – Fizjograficzne GEOSERVICE.

Pismem z dnia 22.10.2009 r. Wójt Gminy wystąpił do Starosty Jarosławskiego oraz do PPIS o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację ww. przedsięwzięcia, przedkładając w załączeniu raport. Starosta Jarosławski działając na podstawie art. 77 ust.1 pkt 1 i 2 cyt. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku – postanowieniem z dnia 5.11.2009 r. zn. OLR.III 7633-62/09 uzgodnił pozytywnie środowiskowe uwarunkowania realizacji planowanego przedsięwzięcia. Podobnie PPIS pismem z dnia 2.11.2009 r. zn. PZNS.460-11/09 pozytywnie uzgodnił warunki realizacji planowanego przedsięwzięcia.

[dowód: akta kontroli str. 187 – 200, 201 - 255]

Działając na podstawie art.12 pkt.3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵ zlecono Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Rzeszowie przeprowadzenie kontroli doraźnej w zakresie analizy raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin produkujących energię elektryczną, każda o mocy 2 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz przebieg kabli i dróg dojazdowych, opracowanego przez Przedsiębiorstwo Geologiczno – Fizjograficzne GEOSERVICE z Kielc.

[dowód: akta kontroli str. 256 – 257]

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie stwierdził, że analiza raportu oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin, opracowanego przez Przedsiębiorstwo Geologiczno – Fizjograficzne GEOSERVICE z Kielc wykazała, że raport zawierał następujące braki:

a. w raporcie brak było podstawowych informacji na temat możliwych do wystąpienia oddziaływań skumulowanych,

b. na gruncie obowiązujących wówczas przepisów prawnych oraz przyjętych praktyk, w celu określenia wpływu przedsięwzięcia na klimat akustyczny raport nie zawierał obliczeń równoważonego poziomu dźwięku przy najbliższej zabudowie mieszkaniowej w obrębie wszystkich 18 turbin wiatrowych na wysokości 4,0 m npt. Raport nie wyjaśniał i nie uzasadniał wskazanych na załącznikach mapowych zasięgów rozprzestrzeniania się emisji hałasu od poszczególnych turbin mieszczących się w zakresie 250 – 320 m, zważywszy na fakt, że

⁵ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

wszystkie są o jednakowej wysokości i mocy akustycznej. Raport nie wskazuje, czy budynki znajdujące się w bliższej odległości (niż 450 m), które znajdują się na drodze propagacji fal dźwiękowych od turbiny nr 18 nie będą kwalifikować się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*⁶ do terenów chronionych pod względem akustycznym. Raport nie zawierał wskazania potrzeby wykonania analizy porealizacyjnej, która określi jak prognozowane oddziaływania korelują z oddziaływaniami rzeczywistymi w szczególności w zakresie oddziaływań akustycznych, ale także i np. na ornito- i chiropterofaunę.

c. raport nie zawiera informacji na temat zabezpieczenia przed możliwym do wystąpienia zagrożeniem związanym z funkcjonowaniem elektrowni wiatrowych, a mianowicie efektem rzucania lodem,

d. raport zawierał tylko krótką informację dotyczącą możliwych konfliktów społecznych związanych z planowanym przedsięwzięciem. Nie uwzględnia protestów społecznych.

e. raport nie zawierał analizy i w zakresie występowania negatywnych oddziaływań związanych z funkcjonowaniem elektrowni wiatrowych „efekt migotania cienia”.

f. analiza oddziaływania przedmiotowego przedsięwzięcia na awifaunę wykonana została w oparciu o trzy kontrole przeprowadzone w maju, czerwcu i lipcu 2009 r., co jest niezgodne z przyjętą obecnie praktyką i zaleceniami GDOŚ, zawierające m.in. metodykę wykonania badań.

g. raport nie zawiera informacji na temat występowania chronionych gatunków roślin i grzybów występujących na terenie realizacji przedsięwzięcia, jak również analizy możliwego wpływu przedsięwzięcia na ich występowanie.

h. raport nie zawierał wskazania oraz opisu analizowanych wariantów alternatywnych. Autor raportu wskazuje, że nie rozważano wariantów przedsięwzięcia zarówno pod względem lokalizacyjnym jak również technologicznym, co było niezgodne z obowiązującymi przepisami.

[dowód: akta kontroli str. 258 - 260]

Decyzja zn. RGT IV 7624.6.2010/11/12 z dnia 19.04.2012 r. o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na budowę **6 turbin** wiatrowych. Postanowieniem zn. RGT.IV 7624/6/10 z dnia 9.12.2010 r. Wójt Gminy nałożył na Inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia oraz ustalił zakres raportu. Pismem z dnia 9.06.2011 r. Inwestor przedłożył raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia dotyczącego budowy 6 turbin wiatrowych – opracowany przez firmę HEKO z Poznania. Pismem z dnia 17.06.2011 r. Wójt Gminy wystąpił do RDOŚ i do PPIS o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedkładając w załączeniu raport.

Przedłożony raport oddziaływania planowanego przedsięwzięcia na środowisko był 3 krotnie uzupełniany na wniosek RDOŚ (7.10.2011 r., 6.12.2011 r. i 17.01.2012 r.). W związku z powyższym procedura uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia trwała od 17.06.2011 r. do 13.03.2012 r. RDOŚ postanowieniem z dnia 13.03.2012 r. zn. WOŚ.4242.3.6.2012.AC-22 uzgodnił warunki realizacji planowanego przedsięwzięcia dotyczącego budowy 6 turbin wiatrowych wraz z infrastrukturą techniczną.

PPIS pismem z dnia 4.07.2011 r. zn. PZNS.460-12/11 pozytywnie uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia.

[dowód: akta kontroli str. 261 – 353]

Decyzja zn. RGT IV 7624.7.2010/11/12 z dnia 26.04.2012 r. o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na budowę 1 turbiny wiatrowej w miejscowości Korzenica. Wójt Gminy

⁶ Dz.U., Nr 120, poz. 826.

postanowieniem zn. RGT.IV 7624/7/10 z dnia 9.12.2010 r. nałożył na Inwestora obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia oraz ustalił zakres raportu. Pismem z dnia 9.06.2011 r. Inwestor przedłożył raport o oddziaływaniu na środowisko przedsięwzięcia dotyczącego budowy 1 turbiny wiatrowej – opracowany przez firmę HEKO z Poznania. Pismem zn. RGT-IV.7624.7.2010/11 z dnia 17.06.2011 r. Wójt Gminy wystąpił do RDOŚ i do PPIS o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia w ramach postępowania zmierzającego do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedkładając w załączeniu raport. Procedura uzgadniania raportu oddziaływania na środowisko przez RDOŚ trwała od 17.06.2011 r. do 13.03.2012 r. Analiza raportu przez RDOŚ wykazywała braki formalne i merytoryczne, w związku powyższym RDOŚ wzywał Inwestora do ich uzupełniania. Wymagane uzupełnienia raportu oddziaływania na środowisko związane były z dokonanymi merytorycznymi zmianami raportu i zostały przekazane do RDOŚ.

Postanowieniem z dnia 13.03.2012 r. zn. WOŚ.4242.3.5.2012.AC-21 RDOŚ uzgodnił warunki realizacji planowanego przedsięwzięcia dotyczącego budowy 1 turbin wiatrowych wraz z infrastrukturą techniczną (transformatory, rozdzielnie) oraz przebieg kabli i dróg dojazdowych.

PPIS pismem z dnia 1.07.2011 r. zn. PZNS.460-11/11 pozytywnie uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia.

[dowód: akta kontroli str. 354 - 434]

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie, poinformował w sprawie skumulowanego oddziaływania wszystkich planowanych do realizacji 25 turbin wiatrowych na terenie Gminy Laszki (inwestycja 18 turbin uzgodnionych przez Starostę Jarosławskiego oraz inwestycja 6 turbin i inwestycja 1 turbiny uzgadnianych przez RDOŚ), „że uzgadniając postanowieniem z dnia 13.03.2012 r. zn. WOŚ.4242.3.6.2012.AC-22 warunki realizacji przedsięwzięcia pod nazwą *budowa 6 turbin wiatrowych w miejscowości Laszki* analizie poddał zagadnienia dotyczące możliwości wystąpienia oddziaływania skumulowanego z przedsięwzięciem obejmującym budowę 18 turbin wiatrowych. Zagadnienia te przedstawione zostały w raporcie oddziaływania na środowisko przedsięwzięcia pn. *budowa 6 turbin wiatrowych* wraz z jego uzupełnieniami. W postanowieniu RDOŚ z dnia 13.03.2012 r. zn. WOŚ.4242.3.6.2012.AC-22 zamieszczone zostały zapisy dotyczące skumulowanego oddziaływania na środowisko, w szczególności emisji hałasu, a także oddziaływania na środowisko przyrodnicze. Ocena skumulowana obejmowała budowę łącznie 24 turbin wiatrowych”.

[dowód: akta kontroli str. 447 – 450]

W powołanym przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie postanowieniu z dnia 13.03.2012 r. zawarto zapis, iż „*dodatkowo w raporcie o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przeprowadzono obliczenia rozprzestrzeniania się dźwięku w środowisku w wyznaczonych punktach obserwacji (1-26), z których otrzymano stan docelowy, tj. równoważny poziom dźwięku skumulowanego oddziaływania, jaki wystąpi przy najbliższych terenach chronionych pod względem akustycznym. Przy obliczeniach hałasu skumulowanego uwzględniono pojedynczą turbinę w Korzenicy usytuowaną na dz. 881/1, 887, 888/2 i zespół 18 elektrowni wiatrowych położonych w kierunku zachodnim od planowanego przedsięwzięcia. Z końcowych wyników równoważonego poziomu dźwięku określających stan docelowy klimatu akustycznego w czasie eksploatacji przedsięwzięcia uwzględniający dodatkowe przedsięwzięcia wynika, że projektowane przedsięwzięcie nie będzie powodować przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu. W celu zweryfikowania obliczonych metodą symulacyjną wartości i przyjętych założeń obliczeniowych należy wykonać pomiary w okresie ich eksploatacji*”. W odniesieniu do oceny oddziaływania na klimat akustyczny zapisano, iż „*przedsięwzięcie wymaga sporządzenia analizy porealizacyjnej w zakresie oddziaływania na klimat akustyczny. Pomiary należy wykonać w pierwszym kwartale po przekazaniu przedsięwzięcia do realizacji, w trakcie pełnej pracy*”.

wszystkich turbin wiatrowych, które określą rzeczywisty zasięg oddziaływania akustycznego. Na podstawie pomiarów powinno się jednoznacznie określić czy wystąpią przekroczenia dopuszczalnej wartości poziomu hałasu i jaka będzie jego ewentualna wielkość. W przypadku stwierdzenia przekroczeń wartości dopuszczalnej hałasu zastosowane zostaną odpowiednie środki ochrony klimatu akustycznego”.

Według cyt. postanowienia RDOŚ z 13.03.2012 r. uzgodnienia dotyczyły głównie oddziaływania na środowisko, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków. RDOŚ wskazał wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w projekcie budowlanym, a także działania, które należy zrealizować aby zapobiec ograniczaniu oraz monitorowaniu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

[dowód: akta kontroli str.336 – 353]

W postanowieniu RDOŚ z dnia 13.03.2012 r. zn. WOOS.4242.3.5.2012.AC-21 uzgodnione zostały warunki oddziaływania kolejnego planowanego przedsięwzięcia dotyczącego budowy 1 turbiny wiatrowej. RDOŚ wskazał, że przedsięwzięcie wymaga sporządzenia analizy porealizacyjnej w zakresie oddziaływania na klimat akustyczny. W uzasadnieniu podał, że przy obliczeniach hałasu skumulowanego uwzględniono zespół 6 i 18 dodatkowych elektrowni wiatrowych, z których wynikało, że przedsięwzięcie nie będzie powodować przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu.

[dowód: akta kontroli str. 417 – 434]

1.5. W latach 2009 – 2013 Wójt Gminy przeprowadził na wniosek Inwestora 3 postępowania administracyjne zakończone wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie łącznie 25 turbin wiatrowych, tj.:

- **decyzją zn. RGTIV 7624/2/09 z dnia 4.12.2009 r.** ustalone zostały dla Inwestora, środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie **18 turbin** produkujących energię elektryczną, każda o mocy 2 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną (transformatory, rozdzielnie) oraz przebieg kabli i dróg dojazdowych. Zgodnie z ww. decyzją realizacja przedmiotowej inwestycji zaplanowana została na działkach: 648, 649, 647, 686, 761, 755, 600, 331, 332, 268, 269, 786, 824, 243, 204, 93, 50, 51 w obrębie geodezyjnym Laszki, 398/10, 398/10, 78/5 – w obrębie geodezyjnym Bobrówka, 920/1 – obręb geodezyjny Korzenica. Decyzja ta wydana została dla Wiatrowiec Energie Sp. z o.o., a następnie decyzją Wójta Gminy z dnia 23.05.2011 r. zn. RGT.6220/3/11P przeniesiona na Laszki Wind sp. z o.o. . W decyzji zn. RGT.IV.7624/2/09 z dnia 4.12.2009 r. o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na budowę 18 turbin wiatrowych, wskazano że turbina (oznaczona roboczo T7) znajduje się w odległości 450 m od zabudowy mieszkaniowej. Inwestor posiada umowy dzierżawy wszystkich działek wskazanych w ww. decyzji środowiskowej. Powierzchnia terenu jaką zajmie 18 turbinowa elektrownia wiatrowa to 5,4 ha (dla każdej turbiny ok. 0,30 ha). Wysokość całkowita turbiny wiatrowej (wieża + śmigło) wynosić będzie do 160 m, w tym średnica trzyłopatowego wirnika **ok. 90 m**, średnica fundamentów **ok. 20 m**. Powyższe dane techniczne planowanych do montażu turbin wiatrowych przedstawione zostały we wniosku Inwestora z dnia 24.07.2009 r. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia oraz zostały ujęte w raporcie oddziaływania na środowisko, a także w postanowieniu Starosty Jarosławskiego z dnia 5.11.2009 r. zn. OLR.III 7633-62/09 w sprawie uzgodnienia środowiskowych uwarunkowań realizacji planowanego przedsięwzięcia.

[dowód: akta kontroli str. 451 – 484, 485 - 500]

Pismem z dnia 17.07.2012 r. Inwestor złożył do Wójta Gminy wniosek o wyjaśnienie wątpliwości i dokonanie interpretacji treści decyzji o środowiskowych zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin wiatrowych z dnia 4.12.2009 r. zn. RGT.IV.7624/2/09 w zakresie jednego z parametrów podanego w załączniku nr 1 do ww. decyzji środowiskowej oraz we wniosku Inwestora z dnia 24.07.2009 r., a mianowicie średnicy wirnika turbiny wiatrowej, która

określona została na **ok. 90 m**. Inwestor zwrócił się z zapytaniem czy w przedmiotowym zakresie ww. decyzji środowiskowej mieści się zastosowanie turbiny wiatrowej Vestas V100 1,8 MW posiadającej wirnik o średnicy **100 m**. W związku z ww. pismem Inwestora Wójt Gminy wydał postanowienie z dnia 17.10.2012 r. zn. RGT.IV.7624/2.1/09/12 dotyczące interpretacji decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin wiatrowych z dnia 4.12.2009 r. zn. RGT.IV.7624/2/09 wskazujące, że „treść przedmiotowej decyzji umożliwia zastosowanie turbiny wirnika do 100 m, z zastrzeżeniem, że pozostałe parametry turbiny nie przekroczą wielkości wskazanych w ww. decyzji”.

[dowód: akta kontroli str. 501 – 506]

W kontroli ustalono, że na podstawie ww. decyzji zn. RGT.IV.7624/2/09 z dnia 4.12.2009 r. o środowiskowych uwarunkowaniach (...) w 2010 r. Wójt Gminy wydał - 18 decyzji o warunkach zabudowy (turbiny od T1 do T18) ustalających lokalizację dla 18 turbin wiatrowych (z czego 1 decyzja dotycząca turbiny T9 została uchylona przez SKO w Przemyśle, w związku z tym umorzone zostało postępowanie). W 18 decyzjach o warunkach zabudowy wydanych 10.12.2010 r. na podstawie ww. decyzji środowiskowej jako rodzaj projektowanej zabudowy wskazywano „obiekt infrastruktury technicznej” o parametrach i wskaźnikach kształtowania zabudowy, m.in. wysokości turbiny wynoszącej do 160 m, średnicy wirnika turbiny ok. 90 m oraz średnicy fundamentów wieży **ok. 30 m**. Podstawę prawną wydania 18 decyzji o warunkach zabudowy stanowił art. 59 ust.1, art. 60 ust.1 oraz art. 64 ust.1 w związku z art. 54 cyt. ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

[dowód: akta kontroli str.507 – 509, 510 - 1009]

W latach 2012 – 2013 na podstawie ww. decyzji zn. RGT.IV.7624/2/09 z dnia 4.12.2009 r. o środowiskowych uwarunkowaniach, na wniosek Inwestora wydanych zostało kolejnych 8 decyzji o warunkach zabudowy ustalających warunki zabudowy turbin wiatrowych na działkach, dla których wydane zostały wydane decyzje o warunkach zabudowy w 2010 r., tj. dla turbiny T1 i T2 zmiana decyzji o warunkach zabudowy wynikała ze zmiany właściciela działek, na których ma być zaplanowana inwestycja. Dla turbiny T9 ustalono ponowną lokalizację, w związku uchYLENIEM przez SKO poprzednio obowiązującej decyzji o warunkach zabudowy. Po 2 decyzje o warunkach zabudowy w związku ze zmianą lokalizacji obowiązywało na turbiny: T3, T4, T5, T13, T16. W ww. 8 decyzjach o warunkach zabudowy podano inne jak w decyzji zn. RGT.IV.7624/2/09 z dnia 4.12.2009 r. o środowiskowych uwarunkowaniach parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy dotyczące średnicy wirnika turbiny wynoszącej **do 101 m** (a dla turbiny T9 – **115 m**) i średnicy fundamentów wieży **do 35 m**.

[dowód: akta kontroli str. 1014 – 1169, 1314 – 1396]

Decyzją zn. RGT IV 7624.6.2010/11/12 z dnia 19.04.2012 r. ustalone zostały środowiskowe uwarunkowania na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie 6 turbin wiatrowych (turbiny od T19 do T24) produkujących energię elektryczną, każda o mocy do 2 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną (transformatory rozdzielnie) oraz przebieg kabli i dróg dojazdowych. Realizacja inwestycji zaplanowana została na działkach: 152, 153, 154, 155, 156/1, 156/2, 157, 158/1, 158/2, 159, 160, 162, 170, 171/1, 171/2, 173, 175, 875, 877, 935/1, 935/2, 934, 959, 960, 961/1, 874/2, 878, 879, 881, 932, 933/1, 936, 938/1, 938/2, 120/1, 120/2 – w obrębie geodezyjnym Laszki.

RDOŚ na podstawie raportu oddziaływania na środowisko postanowieniem zn. WOOŚ.4242.3.6.2012.AC-22 z dnia 13.03.2012 r., uzgodnił warunki realizacji przedsięwzięcia *budowa 6 turbin wiatrowych produkujących energię elektryczną* określając wysokość całkowitą (turbina + łopata) do 160 m. W uzasadnieniu cyt. postanowienia określono, że planuje się zastosowanie turbin typu Enercon E-82 wyposażonych w 3 łopaty o długości **ok. 41 m**. Uzgodnienia RDOŚ w tym zakresie pozostawały zgodne z raportem o oddziaływaniu na środowisko planowanych 6 turbin wiatrowych, zawierającym opis poszczególnych elementów

zespołu elektrowni wiatrowych planowanych do budowy, tj. turbiny typu Enercon E-82, o szerokości wirnika na **82 m** oraz turbiny REpower TYP-MM92 o szerokości wirnika **92,5 m**. Powyższe dane określające wskaźniki i parametry planowanych do budowy turbin wiatrowych stanowiły podstawę oceny oddziaływania planowanego przedsięwzięcia budowy turbin wiatrowych na ludzi i środowisko (klimat akustyczny, promieniowanie elektromagnetyczne, efekt migotania cienia).

Wójt Gminy wydając decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia „budowa 6 turbin wiatrowych...” zn. 7624.6.2010/11/12 z dnia 19.04.2012 r. określił parametry techniczne dotyczące turbiny wiatrowej na: średnica wirnika - **ok. 115 m**, średnica fundamentów - 30 m, wysokość turbiny (wieża + łopata) - do 160 m. W cyt. postanowieniu RDOŚ zwrócił uwagę na powiązanie długości łopaty wirnika z tzw. efekt migotania cienia, który będzie widoczny w przypadku gdy odległość turbiny wiatrowej od najbliższych zabudowań będzie mniejsza jak 10 krotność długości łopaty wirnika.

Na podstawie ww. decyzji środowiskowych uwarunkowaniach wydanych zostało przez Wójta Gminy 7 decyzji ustalających warunki zabudowy dla 6 turbin (2 decyzje o warunkach zabudowy dla T23), w tym 1 postępowanie w sprawie ustalenia warunków zabudowy dotyczące turbiny T-21 zostało umorzone (decyzja RGT.IV6730.21.2012 z dnia 20.07.2012 r.). W decyzjach tych określono parametry techniczne turbiny wiatrowej na: średnica wirnika do **101 m**, średnica fundamentów **do 32 m**, wysokość turbiny do 160 m.

[dowód: akta kontroli str. 1359 - 1396, 1738 - 1745]

Decyzją zn. RGT IV 7624.7.2010/11/12 z dnia 26.04.2012 r. na wniosek Inwestora Korzenica 2MW sp. z o.o. ustalone zostały środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie 1 turbiny wiatrowej. W decyzji tej Wójt Gminy określił następujące parametry inwestycji: wysokości całkowitej (wieża i łopata) do 160 m, średnica fundamentów 30 m, lokalizacja na terenach użytków rolnych w odległości 400 m od najbliższych lub planowanych zabudowań mieszkalnych. W decyzji tej nie określono średnicy wirnika planowanej turbiny wiatrowej, zaś w uzasadnieniu postanowienia RDOŚ z dnia 13.03.2012 r. zn. WOOS 4242.3.5.2012.AC-21 uzgadniającym warunki realizacji tej inwestycji wskazana została turbina o długości łopaty 41 m (średnicy 82 m). Uzgodnienia RDOŚ w tym zakresie pozostawały zgodne z raportem o oddziaływaniu na środowisko planowanej 1 turbiny wiatrowej, zawierającym opis poszczególnych elementów zespołu elektrowni wiatrowych planowanych do budowy, tj. turbiny typu Enercon E-82, o szerokości wirnika na **82 m** oraz turbiny REpower TYP-MM92 o szerokości wirnika **92,5 m**. RDOŚ zwrócił uwagę na powiązanie długości łopaty wirnika z oddziaływaniem na efekt migotania cienia, który będzie widoczny w przypadku gdy odległość turbiny wiatrowej od najbliższych zabudowań będzie mniejsza jak 10 krotność długości łopaty wirnika.

[dowód: akta kontroli str. 417 – 434, 1397 – 1425, 1738 - 1745]

Decyzja zn. RGT.IV.7624/2/09, z dnia 4.12.2009 r. o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin wiatrowych stała się ostateczna z dniem 30.12.2012 r. Zgodnie z art. 72 ust.3 cyt. *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku*, złożenie wniosku o wydanie pozwolenia na budowę powinno nastąpić w terminie 4 lat od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna. W dniu 25.11.2013 r. firma Laszki Wind Sp. z o.o., zwróciła się wnioskiem o zajęcie przez Wójta Gminy stanowiska w zakresie etapowej realizacji przez Laszki Wind Sp. z o.o. omawianego przedsięwzięcia, Wójt Gminy postanowieniem z dnia 19.12.2013 r. wyraził zgodę na realizację przedsięwzięcia w określonych przez Inwestora warunkach.

[dowód: akta kontroli str. 1431 - 1433]

W kontroli ustalono, że stosownie do art. 74 cyt. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku do wniosków złożonych do Wójta Gminy, o wydanie 3 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach budowy tych przedsięwzięć, Inwestor przedłożył następujące wymagane dokumenty, w tym:

- karty informacyjne planowanych przedsięwzięć,
- poświadczone przez właściwy organ kopie map ewidencyjnych obejmujące przewidywane tereny, na których będą realizowane przedsięwzięcia oraz obszary, na które będą oddziaływać przedsięwzięcia,
- wypisy z rejestru gruntów na działki, na których projektowana jest elektrownia.
- wypisy z rejestru gruntów obejmujące obszary, na które oddziaływać będą przedsięwzięcia.

[dowód: akta kontroli str.451 – 484, 1359 – 1425]

Wydane przez Wójta Gminy decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację planowanych przedsięwzięć w zakresie budowy 18, 6 i 1 turbiny wiatrowej zawierały elementy wymagane przepisem art. 107 § 1 k.p.a., w tym: oznaczenie organu administracji publicznej, daty ich wydania, oznaczenia stron, powołania podstaw prawnych, rozstrzygnięcia, uzasadnienia faktyczne i prawne, pouczenia, czy i w jakim trybie służyć od nich odwołania, podpisy osób je wydających.

[dowód: akta kontroli str. 451 – 484, 1359 – 1425]

W kontroli ustalono, że postępowania w sprawach wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach trwały odpowiednio:

- wniosek Inwestora z dnia 28.07.2009 r., decyzja zn. RGT.IV.7624/2/09 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia „budowa 18 turbin wiatrowych - wydana została 4.12.2009 r. (98 dni), z tego czynności wykonywane przez Wójta Gminy 32 dni, okres niezależny od organu 66 dni,
- wniosek Inwestora z dnia 3.11.2010 r., decyzja zn. RGT.IV.7624.6.2010/11/12 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia „budowa 6 turbin wiatrowych - wydana została 19.04.2012 r. (532 dni), z tego czynności wykonywane przez Wójta Gminy 37 dni, okres niezależny od organu 495 dni,
- wniosek Inwestora z dnia 3.11.2010 r., decyzja zn. RGT.IV.7624.7.2010/11/12 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia „budowa 1 turbiny wiatrowej - wydana została 26.04.2012 r. (539 dni). z tego czynności wykonywane przez Wójta Gminy 48 dni, okres niezależny od organu 491 dni.

[dowód: akta kontroli str. 451 – 484, 1359 – 1425]

W kontroli ustalono, iż w zakresie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięć polegających na budowie farm wiatrowych nie stwierdzono odmów wydania decyzji ani odwołań od decyzji.

1.6. Do dnia zakończenia niniejszej kontroli nie została zrealizowana żadna inwestycja dotycząca budowy turbin wiatrowych, nie zostały też wydane żadne decyzje dotyczące pozwoleń na budowę turbin wiatrowych na terenie Gminy Laszki.

1.7. W okresie objętym kontrolą w ewidencji skarg i wniosków Urzędu nie było odnotowanych skarg związanych z prowadzonym postępowaniem administracyjnym dotyczącym budowy farm wiatrowych w miejscowościach: Laszki, Bobrówka i Korzenica. Nie było także protestów mieszkańców i organizacji społecznych w trakcie prowadzonych przez Wójta Gminy postępowań administracyjnych w sprawie wydania 3 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach budowy elektrowni wiatrowych w ww. miejscowości (decyzja z dnia 4.12.2009 r. RGT.IV-7624/2/09, decyzja z dnia 19.04.2012 r. zn. RGT.IV.7624.6.2010/11/12 i decyzja z dnia 26.04.2012 r. zn. RGT.IV.7624.7.2010/11/12).

W dniu 4.09.2012 r. Społeczny Komitet ds. zmiany lokalizacji farm wiatrowych w Gminie Laszki przesłał do Wójta Gminy protest w sprawie lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie Gminy w odległości mniejszej niż 2000 m od istniejących i planowanych terenów mieszkalnych. W jego treści podano, m.in. że „w sprawie lokalizacji turbin wiatrowych na terenie Gminy nie przeprowadzono konsultacji społecznych (pierwsze spotkanie w tej sprawie odbyło się 29.07.2012 r.). Decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin wiatrowych.....zn. RGT.IV.7624/2/09 z dnia 4.12.2009 r. wydano na podstawie raportu, który jest ogólny i są tam dane nie dotyczące naszego terenu”.

W związku z protestem z dnia 4.09.2012 r. Inwestor Laszki Wind Sp. z o.o. pismem z dnia 17.09.2012 r. skierowanym do Wójta Gminy, Sołtysów Wsi: Laszki, Korzenica, Bobrówka bezpośrednio zaangażowanych w budowę farmy wiatrowej na terenie Gminy Laszki o mocy do 36 MW zobowiązał się do podjęcia następujących działań:

We wsi Laszki:

- likwidacji turbin oznaczonych nr 7 i nr 25, które znajdowały się w najbliższej odległości od zabudowań,
- odsunięcie turbiny nr 4 w kierunku północnym, zwiększając jej odległość od zabudowy mieszkalnej do ok. 850 m,
- odsunięcia pozostałych turbin tak aby znajdowały się w odległości ok. 1 km od zabudowań mieszkalnych,

We wsi Bobrówka:

- likwidacja turbin nr 6 i 15, co będzie powodować, iż w żadnym fragmencie wieś Bobrówka nie będzie objęta strefą oddziaływania farmy wiatrowej na zabudowę mieszkaniową,
- pozostawienie turbiny nr 16, ponieważ nie stwarza żadnych ograniczeń, ani też oddziaływania związanego z możliwością rozbudowy wsi.

We wsi Korzenica:

- likwidacja turbiny nr 18 ze względu na jej bliskość od zabudowań.

[dowód akta kontroli str. 1554 – 1579 , 1580 – 1585]

Wójt Gminy wyjaśniając sposób rozstrzygnięcia protestu podał, że Inwestor na żądanie Wójta Gminy Laszki przedstawił dokładną mapę z lokalizacją inwestycji uwzględniającą rezygnację z realizacji przez Inwestora 6 turbin wiatrowych oraz odsunięcia od terenów zabudowanych kolejnych 6 turbin wiatrowych. Jednocześnie Wójt Gminy Laszki zobowiązał Inwestora do sporządzenia szczegółowej informacji o odległości w metrach planowanych turbin wiatrowych od istniejącej zabudowy zamieszkałej przez ludzi. Mapy sporządzone przez Inwestora jak i lista turbin wraz z odległościami od zabudowy zostały udostępnione Radom Sołeckim wsi Laszki, Bobrówka i Korzenica. Co najważniejsze Inwestor zobowiązał się na piśmie składając odpowiednie oświadczenie, iż dla inwestycji będą miały zastosowanie tylko i wyłącznie nowe turbiny wiatrowe – najnowocześniejszych generacji. Ponadto Inwestor nie wystąpił z wnioskami o warunki zabudowy dla turbin, które zostały przez niego wskazane jako niepodlegające realizacji. Należy również dodać, iż według Inwestora, wobec przeprowadzenia powyższych działań oraz szerokiej akcji edukacyjnej i informacyjnej zdecydowana większość mieszkańców Gminy obecnie popiera powstanie przygotowywanej inwestycji.

[dowód: akta kontroli str. 146 – 150]

1.8. Prowadzone przez Wójta Gminy postępowania administracyjne w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację zamierzenia inwestycyjnego w zakresie budowy turbin wiatrowych w Gminie Laszki nie były przedmiotem kontroli zewnętrznych, ani też zadaniem audytowym.

Kontrolę legalności i zgodności z prawem procesu inwestycyjnego związanego z wydaniem przez Wójta Gminy ww. 3 decyzji środowiskowych – na podstawie pisma z dnia 15.07.2013 r. Pani Józefa Hryniewicz, Poseł na Sejm RP – przeprowadził Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (GDOŚ). Pismem z dnia 14.08.2013 r. zn. DOOŚ-OAII.425.17.2013.ew1 – GDOŚ zwrócił się do

Wójta Gminy o przesłanie oryginałów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem akt przedmiotowej sprawy. GDOŚ działając na podstawie art. 76 cyt. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, skierował do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Przemyśle wniosek o wznowienie postępowania zakończonego wydaniem decyzji przez Wójta Gminy z dnia 4.12.2009 r. zn. RGTIV.7624/2/09 o środowiskowych uwarunkowaniach (pismo GDOŚ zn. DOOŚ.OAII.425.17.2013.ew.7 z dnia 18.12.2013 r.). W uzasadnieniu wniosku GDOŚ wskazał fakt, iż Wójt Gminy był organem orzekającym w sprawie wydania decyzji z dnia 4.12.2009 r. zn. RGTIV.7624/2/09 o środowiskowych uwarunkowaniach, będąc równocześnie właścicielem działek, na których realizowana będzie część planowanego przedsięwzięcia (dotyczyło to dz. 647, 648 i 649 obręb Laszki). Okoliczność ta wg GDOŚ stanowiła podstawę do wznowienia postępowania, o której mowa w art. 145 § 1 pkt 3 k.p.a.

[dowód: akta kontroli str. 1600 – 1603]

Decyzją z dnia 14.01.2014 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Przemyśle odmówiło uchylenia decyzji Wójta Gminy Laszki z dnia 4 grudnia 2009 r. zn. RGTIV 7624/2/09 o środowiskowych uwarunkowaniach przedsięwzięcia budowy 18 turbin wiatrowych. W uzasadnieniu decyzji SKO podniosło m.in. iż „Decyzja ostateczna Wójta Gminy Laszki z dnia 4 grudnia 2009 r. znak: RGTIV 7624/2/09 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie 18 turbin wiatrowych produkujących energię elektryczną, każda o mocy 2 MW wraz z infrastrukturą techniczną, wydana została z naruszeniem norm postępowania administracyjnego, gdyż decyzja wydana została przez organ administracji publicznej, który podlega wyłączeniu stosownie do art. 24, 25, i 27 k.p.a. Organem orzekającym w niniejszej sprawie był Wójt Gminy Laszki, natomiast część działek na których będzie realizowane przedmiotowe przedsięwzięcie w momencie prowadzenia postępowania i wydania decyzji stanowiły własność osoby pełniącej funkcję Wójta.(...) Zgodnie z art. 25 § 1 pkt 1 k.p.a. organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych jego kierownika lub osób pozostających z nim w stosunkach określonych w art. 24 § 1 pkt 2 i 3 k.p.a. Z powyższego przepisu wynika, że pojęcie „sprawa dotycząca interesów majątkowych” osoby wymienionej w art. 25 § 1 pkt 1 k.p.a. należy wiązać z pojęciem „interesu prawnego lub obowiązku” o którym mowa w art. 28 k.p.a. Jest to zatem sprawa rozstrzygana w drodze decyzji, dotycząca interesu prawnego lub obowiązku tej osoby, która w skutek tego jest stroną postępowania administracyjnego. Zostało to potwierdzone w wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 30 czerwca 2011 r. Sygn. akt. II OSK 1150/10. Wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia realizowanego w części na działkach będących własnością osoby pełniącej funkcję Wójta Gminy Laszki spowodowało, iż sprawa mogła nie być rozpoznana w sposób bezstronny i obiektywny. Niemniej badana decyzja jest zgodna z obowiązującym porządkiem prawnym w zakresie prawa materialnego. Uchybienia formalne nie wpłynęły na wynik rozstrzygnięcia ostatecznego. W tym stanie powtarzanie postępowania administracyjnego przez wyznaczony inny organ nie jest zasadne.”

[dowód: akta kontroli str. 1724 - 1733]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Wójt Gminy nierzetelnie – w stosunku do postanowienia RDOŚ z dnia 13.03.2012 r. (WOOŚ.4242.3.6.2012.AC-22) oraz raportu oddziaływania na środowisko będącego podstawą tego postanowienia - określił parametr średnicy wirnika w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na budowę 6 turbin z dnia 19.04.2012 r. Uzgodnienia w ww. postanowieniu oraz raporcie dotyczyły średnicy wirnika - zależnie od wariantu - 82m lub 92,5 m, zaś w ww. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach Wójt Gminy ustalił średnicę wirnika na

115 m, co stanowi przekroczenie o 24%. Decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach winny być zgodne z postanowieniem uzgadniającym RDOŚ oraz raportem oddziaływania na środowisko na podstawie przepisu art. 77 ust 1 pkt 1 w zw. z art. 80 ust 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku.

Wójt Gminy nierzetelnie – w stosunku do decyzji z dnia 4.12.2009 r. (zn. RGTIV 7624/2/09) o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na budowę 18 turbin wiatrowych – określił parametry turbin (średnicę wirnika oraz średnicę fundamentów) w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Średnica wirnika w ww. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określona została na „ok. 90 m”, zaś w 7 decyzjach o warunkach zabudowy została określona na 101 m, w jednej na 100 m, zaś w jednej decyzji o warunkach zabudowy na 115 m. Średnica fundamentów w ww. decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach określona została na „ok. 20 m”, zaś w decyzjach o warunkach zabudowy została określona na „ok. 30 m”, „do 32 m” oraz „do 35 m”. Decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu zostały wydane z naruszeniem przepisu art. 86 w zw. z art. 72 ust. 1 pkt 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, ponieważ nie były zgodne z decyzjami o środowiskowych uwarunkowaniach na podstawie w zakresie wskazanych parametrów.

Jak wynika z postanowień uzgadniających RDOŚ średnica wirnika i długość łopaty wirnika ma znaczenie dla tzw. zjawiska migotania cienia, które jest niedostrzegalne powyżej odległości równej 10-krotności łopaty wirnika. W przypadku inwestycji 6 turbin i 1 turbiny RDOŚ uzgodnił warunki dla wirnika o długości łopaty od 41m do 46,25m, zaś Wójt Gminy Laszki, wydając decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji 6 turbin ustalił średnicę wirnika 115 m (długość łopaty 57,5m) przy najbliższej zabudowie wynoszącej 550m, zaś dla inwestycji 1 turbiny nie ustalił średnicy wirnika, jednak wskazał, iż najbliższa zabudowa zlokalizowana będzie w odległości 400m od turbiny. W ocenie NIK, takie określanie średnicy wirnika nie uwzględniało uzgodnionych przez RDOŚ parametrów dotyczących zjawiska migotania cienia.

Wójt Gminy wyjaśniając przyczyny niezgodności decyzji dnia 19.04.2012 r o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na budowę 6 turbin wiatrowych z postanowieniem RDOŚ z dnia 13.03.2012 r. uzgadniającym warunki realizacji tej inwestycji w zakresie parametrów technicznych turbiny wiatrowej (średnicy wirnika, średnicy fundamentów), a także takiej niezgodności pomiędzy decyzją środowiskową a decyzjami o warunkach zabudowy, podał: „stanowczo stwierdzam, że decyzje o warunkach zabudowy wydane w związku z inwestycją w postaci farmy wiatrowej na terenie Gminy Laszki są zgodne zarówno z wydanymi przez tut. Organ decyzjami środowiskowymi jak również postanowieniami Starosty oraz RDOŚ wydanymi dla celów przedmiotowych postępowań. Jednocześnie pragnę dodać, iż z żadnego przepisu obowiązującego prawa nie wynika, iż decyzje o warunkach zabudowy muszą być zgodne z postanowieniami uzgadniającymi w ramach postępowania ooś, a tylko i wyłącznie z treścią postanowień decyzji środowiskowej, która nie zawsze musi w 100% odpowiadać treści postępowań uzgadniających. Z uwagi, iż jedynym ściśle określonym parametrem turbin wiatrowych realizowanych w ramach inwestycji była jej moc energetyczna oraz moc akustyczna oraz maksymalna całkowita wysokość turbina określona w decyzji środowiskowej na 160m, zaś pozostałe parametry takie jak średnica wirnika oraz wymiary fundamentów określone zostały szacunkowo.”

[dowód: akta kontroli str. 1735 – 1737]

W kontroli ustalono, że Wójt Gminy będąc organem orzekającym był równocześnie stroną postępowania w sprawie wydania decyzji z dnia 4.12.2009 r. znak: RGT IV 7624/2/2009 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na budowie 18 turbin wiatrowych przewidzianych do realizacji na działkach nr 648, 649, 647, 686, 761, 755, 600, 331, 332, 268, 269, 786, 824, 243, 204, 93, 50, 51 – w obrębie geodezyjnym Laszki, 398/10, 78/5 – w obrębie geodezyjnym Bobrówka, 920/1 – w obrębie

geodezyjnym Korzenica. Z wypisów z rejestru gruntów Starostwa Powiatowego w Jarosławiu z dnia 11.08.2008 r. wynikało, że działki o nr ewd. geod. 647, 648 i 649, na których będzie realizowane przedmiotowe przedsięwzięcie w momencie prowadzenia postępowania i wydania decyzji stanowiły własność Wójta Gminy. Z dokumentacji wynika, że 2 z 18 planowanych do realizacji turbin wiatrowych zostały zlokalizowane na działkach o nr ewid. geod. 647, 648 i 649, które stanowiły własność Wójta Gminy. W 2010 r. Wójt Gminy wydał 2 z 18 decyzji o warunkach zabudowy ustalając lokalizację 2 turbin wiatrowych na działkach 647, 648 i 649, które stanowiły jego własność (tj. decyzje z dnia 10.12.2010 r. zn. RGT.IV.7331/34/10 i zn. RGT.IV.7331/35/10). Zgodnie z art. 25 § 1 pkt 1 k.p.a., organ administracji publicznej podlega wyłączeniu od załatwienia sprawy dotyczącej interesów majątkowych jego kierownika.

[dowód: akta kontroli str. 451 – 500]

W wyjaśnieniu złożonym na okoliczność wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 4.12.2009 r. zn. RGT.IV-7624/2/09, w której stroną postępowania był Adam Grenda – Wójt Gminy, Wójt Gminy podał, że decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach jest wydawana na wstępnym etapie procesu inwestycyjnego. Decyzja ta nie rodzi absolutnie żadnych praw i obowiązków stron postępowania, poza samym inwestorem, wnioskującym o jej wydanie. Jest decyzją pierwotną, wydawaną przed tzw. decyzją inwestycyjną/zależną (tu decyzją ustalającą warunki zabudowy). Jako decyzja pierwotna, nie dotyczy w żadnym wypadku praw majątkowych (kierownika organu), tak więc nie może powodować konieczności wyłączania się organu administracji publicznej na podstawie art. 25 k.p.a.. Takie stanowisko może potwierdzić wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 7 lipca 2010 r., sygn. akt II SA/Gd 179/10, iż „za sprawę dotyczącą interesów majątkowych kierownika organu administracji uważa się sprawę, w której chodzi o wydanie decyzji mogącej mieć wpływ na stan majątkowy osób wymienionych w punkcie 1 i 2”.

[dowód: akta kontroli str. 1426 – 1430]

W kontroli ustalono, iż w wydawanych decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu dla inwestycji obejmujących budowę turbin wiatrowych, jako podstawę prawną tych decyzji podawano art. 59 ust. 1, art. 60 ust 1 oraz art. 64 ust. 1, art. 54, art. 4 oraz art. 59 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, nie podawano zaś art. 61 ust. 3 tej ustawy, pomimo, iż turbiny wiatrowe były lokowane jako urządzenia infrastruktury technicznej, a powołany przepis znosi obowiązek sporządzania analizy urbanistycznej oraz wymóg dostępu do drogi publicznej. W ocenie NIK, skoro turbiny wiatrowe lokowane były jako urządzenia infrastruktury technicznej, niezbędnym było powołanie w decyzjach cyt. art. 61 ust 3 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

[dowód: akta kontroli str. 510 – 590, 595 – 1009, 1014 – 1358, 1714 – 1715]

W złożonym wyjaśnieniu, Wójt Gminy podał, iż „według obowiązujących przepisów prawa, powszechnej praktyki oraz jednolitego orzecznictwa sądów administracyjnych turbina wiatrowa jest urządzeniem infrastruktury technicznej, a tym samym bezsprzecznie stosuje się wobec niej normy prawne wynikające z przepisu art. 61 ust. 3 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Tym samym oczywisty jest fakt, że dla wydania decyzji ustalającej warunki zabudowy dla turbiny wiatrowej nie stosuje się tzw. „zasady dobrego sąsiedztwa”, co więcej taka inwestycja nie musi spełniać również warunku dostępu do drogi publicznej. (...) Podsumowując, Wójt Gminy Laszki, w świetle obowiązujących przepisów nie miał żadnych podstaw do stosowania w przypadku tej inwestycji normy prawnej zawartej w art. 61 ust 1 pkt 1 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

[dowód: akta kontroli str. 1707 – 1709]

Jarosławskiego z dnia 5.11.2009 r. (zn. OLR.III 7633-62/09) uzgadniającego środowiskowe uwarunkowania realizacji planowanego przedsięwzięcia. Podstawą ww. postanowienia Starosty Jarosławskiego był nierzetelny raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko.

W kontroli ustalono, iż do przed wydaniem każdej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu sporządzano analizy urbanistyczne, pomimo iż nie były one wymagane, a ze względu na charakter inwestycji (turbiny wiatrowe planowane były w terenie niezabudowanym) nie pozwalały – jak stanowi art. 61 ust 1 pkt 1 - *na określenie wymagań dotyczących nowej zabudowy w zakresie kontynuacji funkcji, parametrów, cech i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym gabarytów i formy architektonicznej obiektów budowlanych, linii zabudowy oraz intensywności wykorzystania terenu.*

Wójt Gminy Laszki wyjaśnił, iż „wydając przedmiotowe decyzje ustalające warunki zabudowy kierował się normami prawnymi wynikającymi z art. 61 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie stosując przy ich wydawaniu tzw. „zasady dobrego sąsiedztwa”. Jednocześnie ze względu na złożony charakter inwestycji, a także jej wydźwięk społeczny, tutejszy organ chcąc mieć pewność możliwości przeprowadzenia wnioskowanego zamierzenia inwestycyjnego „z ostrożności procesowej” przeprowadził analizę zabudowy i zagospodarowania terenu.”

[dowód: akta kontroli str. 1707 – 1709]

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie działalność jednostki w badanym obszarze.

Zapewnienie właściwego udziału społeczeństwa w procedurze lokalizacji farm wiatrowych oraz transparentność postępowania organów gminy w tej sprawie

Opis stanu faktycznego

1.9. W kontroli ustalono, że stosownie do art.11 pkt 1 i 10, art. 17 pkt 1 i 9, art. 18, 19 cyt. ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zapewniony został udział społeczeństwa w procedurze uchwalania zmiany SUIKZP Gminy (pkt 1.1 niniejszego wystąpienia pokontrolnego).

Zgodnie z przepisami działu III cyt. ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku udział społeczeństwa, w trakcie postępowań administracyjnych w sprawach wydania 3 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach budowy turbin wiatrowych na terenie Gminy zapewniony został poprzez podawanie przez Wójta Gminy do publicznej wiadomości obwieszczeń. Obwieszczenia dotyczyły podjęcia postanowień kończących poszczególne etapy postępowania administracyjnego w tej sprawie. W kontroli ustalono, że w trakcie tych postępowań do publicznych wiadomości podawane były przez Wójta Gminy:

- obwieszczenia o wszczęciu postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na (z dnia 6.08.2009 r., 4.11.2010 r. i 4.11.2012 r.), w którym poinformowano o możliwości możliwości składania uwag i wniosków do postępowania,
- obwieszczenia (z dnia 31.08.2009 r., 10.12.2010 r. i 10.12.2012 r.), w którym poinformowano o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i przedłożenia raportu oddziaływania na środowisko,
- obwieszczenia (z dnia 9.11.2009 r., 10.06.2011 r. i 10.06.2012 r.), w którym poinformowano o przedłożeniu raportu przez Inwestora, nałożonego na Inwestora po otrzymaniu niezbędnych uzgodnień wydanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jarosławiu oraz poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał oraz możliwości składania wniosków i uwag.

- ogłoszenia o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy oraz aktami sprawy przed wydaniem decyzji środowiskowej (z dnia 7.11.2009 r., 16.03.2012 r., 16.03.2012 r.)

- obwieszczenie o wydaniu decyzji środowiskowej (z dnia 4.12.2009 r., 19.04.2012 r. i 26.04.2012 r.), w którym poinformowano o możliwości zapoznania się z decyzją oraz dokumentacją sprawy oraz poinformowano o możliwości odwołania się od decyzji środowiskowej.

W powyższych obwieszczanych organ w oparciu o przywołane przepisy prawne informował społeczeństwo o podjętych czynnościach w ramach prowadzonych postępowań oraz informował strony o uprawnieniach polegających na prawie czynnego udziału w każdym stadium postępowań, w tym o możliwości składania wniosków dowodowych w postępowaniu wyjaśniającym.

Obwieszczenia informujące o czynnościach podjętych w ramach ww. postępowań podawane były do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie ich na tablicach ogłoszeń. Obwieszczenia informujące o rozpoczęciu procedury udziału społeczeństwa w postępowaniach w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, publikowane były również w BIP Urzędu.

[dowód: akta kontroli str.485 – 500, 1395 – 1425]

Zgodnie ze statutem sołectw Gminy do kompetencji zebrania wiejskiego należy zajmowanie stanowiska oraz opiniowanie spraw istotnych dla sołectwa i jego mieszkańców. Statut Gminy określa, że sprawy istotne dla mieszkańców Gminy powinny być podane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty w poszczególnych miejscowościach Gminy.

W kontroli ustalono, że w sprawie planowanej lokalizacji na terenie Gminy przedsięwzięcia polegającego na budowie 18, 6 i 1 turbin wiatrowych, każda o mocy 2 MW Wójt Gminy uczestnicząc w zebraniach wiejskich przedstawiał informacje dotyczące planowanej budowy farmy wiatrowej. W spotkaniach tych nie uczestniczył przedstawiciel Inwestora (protokoły z zebrań wiejskich z dnia: 25.01.2009 r. Sołectwo Laszki, 1.02.2009 r. Sołectwo Bobrówka, 15.02.2009 r. Sołectwo Korzenica). Po wydaniu ww. 3 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację ww. przedsięwzięć w sprawie budowy farm wiatrowych odbyło się w dniu 29.07.2012 r. pierwsze spotkanie z mieszkańcami, w którym uczestniczył przedstawiciel Inwestora farmy wiatrowej (po protestach mieszkańców wsi Laszki i Bobrówka). Kolejne spotkania z Inwestorem odbyły się w dniach: 10 -11.08.2012 r. oraz 22-23.09.2012 r. z Radami Sołeckimi Korzenica, Laszki i Bobrówka i 29.09.2012 r. z ogółem mieszkańców.

Tematyka budowy turbin wiatrowych na terenie Gminy przedstawiana była przez radnych Gminy na sesji w dniach: 22.04.2008 r., 27.08.2008 r., 17.03.2009 r., 29.06.2009 r., 29.12.2009 r., 30.03.2012 r., 28.09.2012 r. i 13.06.2013 r. Brak konsultacji społecznych w sprawie lokalizacji na terenie Gminy Laszki farm wiatrowych podnoszony został przez Radnych na sesji Rady Gminy z dnia 13.06.2013 r. (protokół nr XX/2013 z sesji Rady Gminy z 13.06.2013 r.).

[dowód: akta kontroli str. 1604 – 1687, 1688 – 1689]

Wójt Gminy w złożonym wyjaśnieniu podał zasady udziału społeczeństwa w prowadzonym postępowaniu administracyjnym szczególnie istotnym dla mieszkańców poszczególnych Sołectw, (3 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na budowę łącznie 25 turbin wiatrowych, ustalenie w formie 31 decyzji o warunkach zabudowy lokalizacji tego przedsięwzięcia). Wójt Gminy podał, że mieszkańcy wsi: Laszki, Bobrówka, Korzenica byli w wystarczającym zakresie poinformowali o planowanych na obszarze tych Sołectw zamierzeniach inwestycyjnych w zakresie budowy wiatraków. Potwierdzały to protokoły z odbytych zebrań wiejskich.

[dowód: akta kontroli str. 146 – 150]

1.10. W wyniku analizy decyzji i wykazu właścicieli gruntów ustalono, że do pracowników Urzędu Gminy w Laszkach należały następujące działki:

- decyzja z dnia 4.12.2009 r. (RGT.IV-7624/2/09) o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia dotyczącego budowy 18 turbin wiatrowych, obejmowała swoim zakresem działki o nr ewd. geod.: 647, 648, 649 w obrębie Laszki, stanowiące własność Wójta Gminy P. A. Grendy, na których zaplanowana została budowa 2 turbin wiatrowych. Działki o nr ewd. geod. 268, 269 – należały do J. Pakosza, pełniącego obowiązki inspektora działu ds. planowania i realizacji inwestycji gminnych.

- decyzja z dnia 19.04.2012 r. zn. RGTIV.7624.6.2010/11/12 o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia dotyczącego budowy 6 turbin wiatrowych, obejmowała swoim zakresem działki o nr ewd. geod: 875 i 877 w obrębie Laszki stanowiące własność J. Kozioł pełniącego obowiązki Inspektora ds. zamówień publicznych, utrzymania dróg gminnych oraz prawa przewozowego i prawa energetycznego.

[dowód: akta kontroli str. 1701, 1368-1369, 1746-1747]

W wyjaśnieniu Wójt Gminy podał, że działki pod lokalizację turbin wiatrowych zostały wybrane przez Inwestora na podstawie przeprowadzonych analiz i badań mających na celu zapewnienie jak najmniejszego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz mieszkańców Gminy.

[dowód: akta kontroli str. 146 – 150]

W Urzędzie brak było opracowanych analiz i wyliczeń dotyczących planowanych korzyści finansowych związanych z zamierzeniami inwestycyjnymi w zakresie lokalizacji farm wiatrowych na terenie Gminy Laszki. W złożonym zeznaniu Wójt Gminy podał, że szacowane dochody będą wynosić ok. 60 tys. zł od turbiny wiatrowej.

Na podstawie pisma Inwestora „Laszki Wind” sp. z o.o. (z dnia 16.09.2013 r. skierowanego do Delegatury NIK w Rzeszowie) przedsięwzięcia polegającego na wybudowaniu farmy wiatrowej o łącznej mocy 36 MW na terenie Gminy Laszki pismem z dnia 16.09.2013 r. skierowanym m.in. do Delegatury NIK w Rzeszowie poinformował, że *„inwestycja przyniesie mieszkańcom Gminy, jak i samej Gminie określone korzyści, Mieszkańcy jako wydierżawiający grunty będą otrzymywali corocznie czynsze dzierżawne w wysokości łącznej ok. 1.000.000 zł, na dzień dzisiejszy (16.09.2013 r.) Mieszkańcy Gminy tytułem zabezpieczenia nieruchomości pod budowę farmy otrzymali już kwotę ponad 1.200.000 zł. Gmina co roku otrzyma tytułem podatku od nieruchomości kwotę ok. 1.400.000 zł.”.*

[dowód: akta kontroli str. 1712 – 1714]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli. Zgodnie z art. 54 ustawy o ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*⁷, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Rzeszów , dnia marca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Kontroler
Alina Walenia
Główny specjalista k.p.

Dyrektor
Wiesław Motyka

.....
podpis

.....
podpis

⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82 z poz. zm.